

2016-10-25

Ärende nr 11
LS 2015-0329

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare

Vänsterpartiet välkomnar att landstinget nu tar fram ett program för uppföljning och insyn av privata utförare, Stockholms läns landsting är idag ett avskräckande exempel på hur privatiseringar av allmän välfärd leder till stora oklarheter om var det yttersta ansvaret för verksamheterna egentligen ligger. Den lagändring som ligger till grund för initiativet tydliggör att det övergripande ansvaret för kommuner och landsting kvarstår när en kommunal angelägenhet lämnas över till någon annan.

Landstinget behöver skärpa uppföljningen av de privata utförarna. Det skulle till exempel kunna ske genom att landstinget tillämpar Vita jobb-modellen, där entreprenörer och underentreprenörer förbinder sig att följa kollektivavtal eller villkor i enlighet med kollektivavtal och att detta följs upp systematiskt. Vidare behöver efterlevnad av landstingets mål, policys och uppförandekod följas upp bättre. Vad blir till exempel konsekvensen för en privat utförare som inte följer landstingets HBT-policy eller upphandlar varor som tillverkats under förhållanden som inte är förenliga med ILO:s kärnkonventioner?

Privata verksamheter omfattas inte av den grundlagsstadgade meddelarfrihet som gäller i offentligt driven verksamhet. Det är i sig ett hinder för att eventuella oegentligheter ska avslöjas. Landstinget bör därför inrätta en så kallad whistle-blower funktion som underlättar för personalen i de upphandlade verksamheterna att slå larm om missförhållanden.

Slutligen anser Vänsterpartiet att tydliga krav på vinstuttagsreglering ska ställas på alla utförare av skattefinansierad verksamhet i vården. Vi vill också utreda hur företag som har ägarsamband till skatteparadis kan uteslutas ur upphandlingar. En sådan reglering skulle öka allmänhetens insyn och förenkla en del av svårigheterna vad gäller gränsdragningar mot företagshemligheter.